

Relația apicultorilor cu fermierii și procesatorii

Numărul apicultorilor, la fel ca și cel al stupilor existenți la această dată în România este un subiect caracterizat de un anumit grad de incertitudine, cifrele avansate variind de la o referință la alta, de obicei funcție scopul celui care se referă la acest subiect. Dar, indiferent dacă vorbim de 15.000 sau de 45.000 de apicultori, totalitatea acestora reprezintă o foarte îngustă felie a societății românești. Adică de

ordinul 0,1% din populația României, **ceea ce înseamnă ca aproximativ un român din 1.000 deține stupi.** Dar, în ciuda numărului relativ mic de persoane care au această ocupație/pasiune, apicultorii constituie cu siguranță ceea ce în sociologie se numește un grup social, adică *o mulțime de oameni care interacționează direct sau indirect, conștientizează și recunosc apartenența la grup, împărtășesc scopuri și norme comune de*

comportament, sunt implicați în diverse structuri de organizare și acțiuni comune, etc. Existența grupului social al apicultorilor (ca de altfel al oricărui alt grup social) are la bază în primul rând o componentă emoțională, determinată de necesitatea general umană de comparare a abilităților proprii în raport cu alți oameni care au preocupări și interese asemănătoare.

Prin activitatea pe care o desfășurăm ca apicultori intrăm în relație cu membri ai altor grupuri sociale față de care, alături de relații directe, interpersonale, ne poziționăm și din perspectiva grupurilor cărora le aparținem. Încercând să identific principalele grupuri sociale cu care cel al apicultorilor se află în relație permanentă mă refer în acest articol cel al fermierilor.

Evident că în relația dintre aceste două grupuri există unele interese comune ca și altele divergente. Albinele și plantele cultivate se află în mare măsură într-o relație de interdependență și dezvoltarea agriculturii, inerentă progresului civilizației umane și creșterii demografice care impune producții tot mai mari de alimente, își pune în mod inevitabil amprenta asupra creșterii albinelor. Nu este o noutate în ziua de azi că pesticidele dorite de fermieri au efecte secundare asupra mediului,

oamenilor dar și a albinelor, că extinderea suprafețelor cultivate și exploatare intensivă cu noi soiuri și hibrizi ai plantelor melifere folosite în producția vegetală oferă tot mai puține surse de hrană pentru insectele polenizatoare, că erbicidele tot mai eficiente contribuie și mai mult la declinul apiculturii prin dispariția din peisajul ecologic a și mai multor specii de plante care în trecut reprezentau surse valoroase de nectar sau polen. ***Efectul invers, de afectare a producției vegetale de lipsa albinelor este un fenomen adus în discuție mai mult de apicultori și ignorat sau uneori chiar contestat de fermieri, din interes sau chiar pură ignoranță.*** Ceea ce nu înseamnă că nu este real atât timp cât studii științifice serioase atestă faptul că în ciuda progresului realizat în agricultură prin crearea de noi hibrizi ai plantelor melifere care depind în măsură tot mai mică de polenizatori, împușinarea albinelor ar avea efecte majore asupra producției de alimente.

Interesele antagonice ale celor două grupuri sociale sunt o realitate pe care este mult mai util să o conștientizăm decât să o negăm, atât unii cât și alții. Proiectul APISANA și-a propus și în bună măsură a reușit să producă dovezile necesare care pot consolida poziția apicultorilor în acest context. Pe de altă parte, de exemplu noi, apicultorii nu ne putem aștepta ca agricultorii să renunțe la apărarea obiectivelor de grup care le-ar putea ușura activitatea și spori profiturile. Cum nici agricultorii nu își fac iluzii că noi, apicultorii, am putea renunța de exemplu la ținta aplicării în România a interdicțiilor europene pentru folosirea neonicotinoidelor. Trebuie remarcat

însă că acest fel de relații sunt în principiu asemănătoare și în alte țări ale UE. Cu diferența că în majoritatea statelor unde agricultura este un sector important autoritățile manifestă un mai mare echilibru între cele două tabere. Desigur că, acolo există și o mai mare experiență acumulată în mulți ani de stabilitate economică care a statornicit și relația dintre fermieri și restul societății și o mai mare proporție a fermierilor sunt mai bine informați, mai educați și mai responsabili. La această dată nu ne putem aștepta la aceeași situație în agricultura României unde fermele de dimensiuni mari în proprietate privată sunt o apariție mai nouă și încă în curs de consolidare.

MINISTERUL AGRICULTURII
ȘI DEZVOLTĂRII RURALE

O temă care preocupă la nivel de UE toate organizațiile implicate în agricultură este noua Politică Agricolă Comună a uniunii (PAC) pentru perioada post 2020. Abordarea acestei teme de către fermieri, este una pe care ne-am putea dori-o și noi, ca apicultori români, a fi susținută de agricultorii noștri. Conceptul se bazează pe stabilirea obiectivelor înainte de a se croi bugetul uniunii europene după anul 2020, țintele fiind **producție alimentară de calitate** accesibilă tuturor, sprijinirea sporirii numărului de fermieri, remunerare justă a muncii în agricultură, **tranziția de la sistemele agricole**

actuale la unele sustenabile, reziliente din punct de vedere economic și capabile să facă față dereglărilor climatice. Se vede deci clar preocuparea pentru sustenabilitatea agriculturii chiar la fermieri, pe când într-o țară ca România aceasta se află pe un loc secund în interesul agricultorilor, care se concentrează exclusiv pe profitabilitate. Preocuparea majoră este cantitatea produsă și nu calitatea în privința căreia se fac compromisuri cu impact devastator pentru mediu cu scopul reducerii costurilor de producție.

Prin durabilitate în agricultură se înțelege creșterea productivității, intensificarea ei concomitent cu menținerea sustenabilității, păstrarea resurselor ca solul, apele, aerul, vegetația sau fauna, pe cât se poate, neschimbate. La **simplificarea PAC** preocuparea este limitarea eco-condiționalității (condiționarea plăților directe pe suprafață de respectarea normelor de mediu) și reducerea numărului misiunilor de audit ale UE în România.

Iată deci două grupuri sociale ale României, apicultorii și fermierii care, la o primă vedere, se află într-o relație fundamental antagonică. Intențiile fermierilor români nu par să țină cont, nici măcar la nivel declarativ, de cele ale apicultorilor. Îngrijorător este faptul că dacă la nivelul UE unele dintre aceste poziții contrare se rezolvă uneori prin intervenția cât de cât echilibrată a factorilor de decizie, la nivelul țării noastre guvernării sunt de-a dreptul insensibili la cererile apicultorilor. Ce putem noi apicultorii să facem? Cred că două căi de acțiune sunt necesare: **dialogul constant cu fermierii și ministerul** și, în spațiul destul de îngust de manevră pe care îl avem să încercăm negocierea unor poziții care să țină cont și de noi și **participarea activă la influențarea deciziilor la nivel de UE** mai ales referitor la PAC prin colaborarea cu organizațiile apiculturii care au un cuvânt de spus la Bruxelles.